

om, maa jo kun laane ud mod allerfineste Pant, og de staa jo under Regeringens Tilsku og Ansvar; og naar Regeringen gennem Statslaan søger at konvertere sine Papirer til $3\frac{1}{2}$ pCt.s Papirer, saa er det dog rimeligt, at de Institutioner, som nærmest ere afhængige af den eller staa under dens Kontrol, tvinges til at ændre Renten i Overensstemmelse med den Rente, som Staten finder korrekt, at der svares af dens Papirer. For Resten skal jeg gøre opmærksom paa, som jeg ogsaa fremhævede før, at Livsforsikringsanstalten tidligere, indtil 1888, tog $4\frac{1}{2}$ pCt.; i 1888 blev den saa ved Paabud fra Finansministeriet tvungen til at sætte Renten ned til 4 pCt., og noget lignende maa jo kunne gøres igen. Naar det ærede Medlem som en Grund til ikke at gaa med til Uendringsforslaget stillede det Spørgsmaal: Skal Regeringen, Staten, hjælpe Debitorerne til en lavere Rentefod til Stede for Kreditorerne? — saaledes tror jeg, at det ærede Medlem stillede Spørgsmaalet — saa svarer jeg dertil: ja, naturligvis. Og hvorfor skal Staten det? Fordi der her er Tale om Kapitaler, som i høj Grad betinge hele vor sociale Tilstand og hele vort økonomiske Liv; det er Penge, som ere anbragte i faste Ejendomme, som der her er Tale om. Og det ærede Medlem og hans Meningsfæller maa vel erindre, det er ikke saa lang Tid siden, at Staten til Skade for hele vort økonomiske Liv netop gennemførte en Foranstaltning, som virkede og endnu virker i højeste Grad ruinerende for alle dem, som have Kapitaler indestaende i deres Ejendomme; det var den Gang, de europæiske Regeringer forenede sig om et Blyndringstog mod al fast Ejendom, hvad enten den henhørte til Landbruget eller Industrien, til Fordel for Kreditorerne, idet de nemlig gjenemførte Guldmøntføden. Og derved skaffede Kreditorerne en meget betydelig forhøjet Indtægt af deres Kapitaler, foruden at de samtidigt skaffede de nødlidende militære Stater ny Penge til deres Rustninger. Men naar Staten den Gang kunde handle saaledes, saa tror jeg, at den nu, da Tiden er saadan, som den er, uden Uretfærdighed kan gaa tilbage til det gamle hævdvundne og sætte en lavere Grænse for Renten af Laan, der indestaa i faste Ejendomme. Da Tiden altsaa nu tillader det, og de økonomiske Forhold opfordre dertil, synes jeg, at det er en simpel Retfærdighedshandling fra disse Regeringers Side i det mindste at inødekomme den Bevægelse paa Pengemarkedet, som for Djæbliffet finder Sted i saa Henseende. — I øvrigt maa det ærede Medlem, naar der er Tale om Alager, dog ogsaa erindre,

at det jo dog ikke er saa gammel en Historie, at man i det hele taget kan tage Rente af sine Penge, uden at det betegnes som Alager; og jeg tror, at man i en saa kristelig Stat som vor bør erindre, at Bibelen, saa vidt jeg ved, altid betegner Rente som Alager; og indtil den senere Tid var der endogsaa en Kamp i Kirken, som gik ud paa, at ingen maatte tage Rente — naturligvis med Undtagelse af Kirken selv; den tog, hvad den kunde saa; men for verbøslige Jolk var det ikke tilladt. Det er jo i det hele taget først i de nyere Tider, at man anser det for hæderligt at tage Rente, og i en kristelig Stat som vor, synes jeg, at det heldigste vilde være, om Tendensen fra Lovgivningsmagtens Side i det hele gik i Retning af, at man stræbte imod, at Rente blev ophævet. Det vilde i alt Fald være temmelig behageligt for de nuværende Ejendomsbesiddere, om man kunde nærme sig dertil, og det vilde jo være overensstemmende med en kristelig Stats Formaal. Det ærede Medlem udtalte dernæst ogsaa, at det var aldeles urimeligt at gaa hen og sige, at vi nu skulde sætte Renten ned, fordi der tilfældigvis kunde konverteres; og Grunden til, at man nu i Djæbliffet kunde saa billige Penge, var den, at der tilfældigvis var ophobet betydelige Kapitaler omkring i Bankerne. Ja, det er ganske naturligt, at man nu, da Penge altsaa ere rigelige til Stede, kan saa dem til en billigere Pris; men jeg vil dog bede det ærede Medlem lægge Mærke til, at Grunden til, at Penge saaledes ere rigelige til Stede, er paa den ene Side, at der nu gennem en Række af Aar har været Fred, og paa den anden Side, at Staternes Toldpolitik i de senere Aar har været af den Bestaaffenhed, at der efterhaanden maa anbringes færre og færre Kapitaler i nyttige Djemed: til Udvikling af Handel, Skibsfart, Industri o. s. v.; saadan Anbringelse af Kapital er taget mere og mere af paa Grund af de høje Toldmure, der hindre Udvikling paa alle Omraader. Og hvis altsaa det ærede Medlem er en Modstander af lav Rente, vil jeg ønske, at han her i Landet vil støtte Bestræbelserne for at blive af med disse Toldmure og andre Hindringer for Udviklingen af et sundt økonomisk Liv. Hvis Handel og Skibsfart kunde udvikle sig frit uden Toldmure, saa vilde der ikke ligge saa meget Guld i Bankerne, og saa kunde vi maaske have lidt vanskeligere ved at saa Renten ned. Men nu, da Pengene ere der, burde han hjælpe os til paa bedst mulig Maade at influere der, hvor Staten kan influere, for at støtte Bevægelsen hen imod en billigere Rente for Industri og Jordbrug her i Landet.